

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om avgift som för 1999 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en ettårig lag skall stiftas så, att principen om totalt kostnadsansvar inom olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen följs också 1999. Hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna samt lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt uppbärs för detta ändamål en

avgift om sammanlagt 307 milj. mk.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1999 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1999 och gälla till utgången av 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Det totala kostnadsansvaret för sjukvårdskostnader inom olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen genomfördes första gången 1993 genom ett temporärt system enligt lagen om avgift som för 1993 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna (1645/1992). Tillämpningen av systemet har därefter förlängts med ett år i sänder, senast genom lagen om avgift som för 1998 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna (1082/1997), med stöd av vilken en avgift om sammanlagt 307 milj. mk uppbärs hos försäkringsanstalterna. Av statsekonomiska skäl har avgiften varje år styrts till folkpensionsanstalten i syfte att minska den statliga garantiandel i folkpensionsfonden som avses i 59 § 2 mom. folkpensionslagen.

Med beaktande av olycksfalls- och trafikförsäkringssystemens karaktär och finansieringsansvar är det ändamålsenligt att en liknande avgift som den nuvarande, vilken baserar sig på trafikskade- och olycksfallspatienternas faktiska användning av tjänsterna

inom den offentliga hälso- och sjukvården och uppbärs årligen inom försäkringssystemen, bibehålls. På detta sätt kan trafikskade- och olycksfallspatienterna garanteras likvärdig rätt till snabb och ändamålsenlig vård inom den offentliga hälso- och sjukvården oberoende av orsaken till vårdbehovet. Försäkringsbolagen skall fortfarande vara skyldiga att till trafikskade- och olycksfallspatienterna ersätta endast klientavgiften för användningen av offentlig hälso- och sjukvård. Social- och hälsovårdsministeriet har fortsatt att utreda hur avgiften skall kunna styras till den offentliga hälso- och sjukvården. Enighet om en genomförbar modell har dock inte kunnat nås. Därför föreslås att det nuvarande förfarandet skall fortgå också 1999.

Det föreslås att avgiften fortfarande skall uppbäras till ett belopp av 307 milj. mk. Av detta belopp skall olycksfallsförsäkringsanstalterna stå för en andel av 156 milj. mk, lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt för en andel av 22 milj. mk och trafikförsäkringsanstalterna för en andel av 129 milj. mk. Fördelningen av avgiften mellan den lagstadgade olycksfallsförsäkringen

och lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring justeras eftersom det på basis av antalet skador kan bedömas att den relativa andelen patienter som omfattas av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring klart har minskat när det gäller användningen av offentliga hälso- och sjukvårdstjänster. Uppbördsförfarandet och fördelningen av avgiften mellan försäkringsbolagen inom olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen sker på samma sätt som tidigare. Avgiften skall styras till folkpensionsanstalten för att minska statens garantiandel i sjukförsäkringsfonden i stället för folkpensionsfonden, eftersom det är fråga om en avgift som baserar sig på användningen av sjukvårdstjänster.

2. Propositionens verkningar

Med anledning av propositionen får staten från olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen ett belopp på 307 milj. mk, vilket används för att täcka statens garantiandel i sjukförsäkringsfonden.

Enligt 15 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (902/1996) deltar staten i kostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring genom en s.k. tilläggsskyddsandel. Dessutom deltar staten indirekt i kostnaderna för grundskyddsandelen i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring genom finansiering enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen och familjepensionslagen. Lantbruksföretagarna deltar i finansieringen genom en försäkringspremiandel. Sålunda faller en del av lantbruksföretagarnas andel om 22 milj. mk inom olycksfallsförsäkringssystemet direkt på statens ansvar genom tilläggsskyddsandelen och en del indirekt genom grundskyddsandelen.

Regeringen har samtidigt i anslutning till budgetpropositionen för 1999 till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om ändring av 15 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (RP /1998 rd) så att dessa finansieringsandelar ändras från ingången av 1999. Enligt förslaget skall statens tilläggsskyddsandel vara 32,95 % av totalkostnaderna 1999. Folkpensionsanstaltens andel av finansieringen av grundskyddet föreslås bli 25,75 % och lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 14,39 % av totalkostnaderna.

Med beaktande av nämnda ändringar och av att staten inte deltar i kostnaderna för lantbruksföretagarnas frivilliga olycksfallsförsäkring blir statens direkta finansieringsandel 1999 uppskattningsvis 30,5 % och lantbruksföretagarnas 35,4 % av totalkostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring. Statens indirekta kostnadsandel, som bildas genom grundskyddsandelen, beräknas bli ca 16 % av totalkostnaderna 1999.

Genom finansieringen av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring beräknas den föreslagna avgiften således åsamka staten en utgift om sammanlagt drygt 10 milj. mk år 1999. Av detta belopp betalas uppskattningsvis knappt 7 milj. mk genom statens direkta andel och resten indirekt genom grundskyddsandelen.

I olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen kan kostnadsökningen inkluderas i försäkringspremierna. Inverkan på såväl olycksfalls- som trafikförsäkringspremierna uppskattas till ca 6 %. Avgiften höjer inte försäkringspremierna från nuvarande nivå. Av den avgiftsandel som lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring står för skall drygt en tredjedel, dvs. uppskattningsvis ca 8 milj. mk, täckas med de försäkrades försäkringspremier. Denna andel motsvarar de försäkrades andel av finansieringen av totalkostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1999 och avses bli behandlad i samband med den.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, trafikförsäkringscentralen och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt hörts.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999 och gälla den avgift som skall betalas för 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägg Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om avgift som för 1999 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

De försäkringsanstalter som har rätt att i Finland bevilja obligatoriska försäkringar enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och trafikförsäkringslagen (279/1959) samt den i 2 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) avsedda lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt skall så som stadgas nedan för att minska statens andel enligt 59 § 1 mom. sjukförsäkringslagen 1999 till folkpensionsanstalten betala en avgift som uppgår till inalles 307 miljoner mark. Detta belopp fördelar sig så att de försäkringsanstalter som beviljar olycksfallsförsäkringar står för en andel av 156 miljoner mark och de försäkringsanstalter som beviljar trafikförsäkringar för en andel av 129 miljoner mark. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt står för en andel av 22 miljoner mark.

2 §

Den i 1 § stadgade avgiftsandelen för olycksfallsförsäkringsanstalterna fördelar sig mellan dessa anstalter på basis av de i lagen om olycksfallsförsäkring avsedda försäkringarna, med undantag för försäkringar som avses i 57 §, varvid andelen står i proportion till de försäkringspremieinkomster som fastställts genom bokslutet för 1999. Avgiften för trafikförsäkringsanstalterna fördelar sig mellan dessa anstalter i proportion till de premieinkomster av trafikförsäkringen som fastställts genom bokslutet för 1999. Den i 1 § stadgade avgiftsandelen för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är slutlig.

3 §

Utan hinder av 35 § 2 mom. lagen om olycksfallsförsäkring och 13 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare kan den utgiftsökning, som denna lag åsam-

kar försäkringsanstalterna, 1999 och senare inkluderas i försäkringspremiegrunderna för den obligatoriska olycksfallsförsäkringen samt hänförs till totalkostnaderna för olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

På den premieinkomstökning som följer av denna lag uppbärs dock inte försäkringspremie-skatt enligt lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966), premie för främjande av trafiksäkerheten enligt trafikförsäkringslagen, premie för främjande av arbetarskydd enligt 35 § 4 mom. lagen om olycksfallsförsäkring, inte heller premier enligt 58 § och 60 § 6 mom. i den sist nämnda lagen, och inte kostnader som avses i 2 § lagen om bindande av vissa skadestånd för olycksfall vid lönenivån (957/1971) eller premier enligt 12 § lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991). Inte heller beaktas den avgift som avses i denna lag vid fastställande av de utgifter för skydd i arbetet som anges i 14 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

4 §

Olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna är skyldiga att kalendermånadsvis betala förskott på den avgift som avses i 1 §. Förskottet utgör varje kalendermånad 1/12 av de belopp som försäkringsanstalterna skall betala enligt 1 §. Förskottet fördelar sig mellan olycksfallsförsäkringsanstalterna och mellan trafikförsäkringsanstalterna i proportion till de försäkringspremieinkomster som genom bokslutet för 1997 har fastställts för den obligatoriska olycksfallsförsäkringen och för trafikförsäkringen.

Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt skall kalendermånadsvis i förskott betala 1/12 av det belopp som fastställts i 1 §.

Försäkringsanstalterna skall senast den 15

dagen i varje kalendermånad betala förskott på premieinkomsten för olycksfallsförsäringen till Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund och på premieinkomsten för trafikförsäringen till trafikförsäkringscentralen. Social- och hälsovårdsministeriet förmedlar avgifterna till folkpensionsanstalten. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att då det förmedlar det i 1 § stadgade beloppet till folkpensionsanstalten debitera Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och trafikförsäkringscentralens konton med ett belopp som motsvarar de betalda förskotten.

5 §

De avgiftsandelar som de i 4 § 1 mom. avsedda olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna har betalt i förskott justeras att motsvara den i 2 § stadgade fördelningen av avgiftsandelarna efter det att 1999 års

försäkringspremieinkomster av olycksfalls- och trafikförsäkringen har fastställts genom bokslut.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer för varje försäkringsanstalt förskottet samt den slutliga avgiftsandelen. Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund och trafikförsäkringscentralen sköter uppbörderna av de slutliga avgiftsandelarna enligt 1 mom. samt redovisningen av dessa till försäkringsanstalterna.

6 §

Närmare föreskrifter om verkställigheten av denna lag meddelas vid behov av social- och hälsovårdsministeriet.

7 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999. Lagen gäller avgiften för 1999.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 9 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister
Sinikka Mönkäre